

НАРЪЧНИК НА ВОДАЧИТЕ НА КАМИОНИ за шофиране в Норвегия

(Foto: Knut Oppeide)

(foto: Hilde M Strangstædten)

Съдържание

Списък с необходими неща	5
Полезна информация	6
Шофиране в Норвегия	8
Шофиране през зимния сезон	11
Шофиране по хлъзгава настилка	12
Поставяне на универсални вериги	15
Безопасно движение в тунели	17
Практически съветиза придвижване в тунели	16
Изисквания, свързани с периодите на шофиране и почивка	18
Денонощни зони за отдих	19
Трансграничен транспорт	20
Важни телефонни номера	22
Полезни съвети относно храната	23

Отговорен издател: Държавна пътна служба, Дирекция "Пътна инфраструктура"

Редакцията бе завършена през септември 2017 г. Законите и правилата в настоящия документ са актуални към 1 септември 2017 г.

Държавната пътна служба не носи отговорност за евентуални грешки или пропуски в Наръчника на водачите на камиони

Печат: Печатница "Кай Хансен" АД

СПИСЪК С НЕОБХОДИМИ НЕЩА

ДОКУМЕНТИ:

- Паспорт
- Свидетелство за правоуправление на МПС
- Удостоверение за професионална компетентност за превоз на пътници или товари
- Шофьорска карта
- Европейска здравноосигурителна карта (ако сте от държава, членка на Европейската икономическа зона)
- Застрахователна полица (препоръчително)
- Оригинал на удостоверение за регистрация
- Лиценз от Общността
- Международна товарителница CMR с въведен регистрационен номер на моторното превозно средство (товарителницата трябва да се намира в превозното средство)
- ЕКМТ/СЕМТ разрешително
- Удостоверение за шофьор, потвърждаващо законното назначение в предприятието.

НУЖНИ ЛИЧНИ ВЕЩИ:

- Вземете си топли дрехи и обувки.
- Вземете си шапка и ръкавици.
- Вземете си храна, вода и топли напитки.
- Светлоотразителна жилетка

АВТОМОБИЛИ И РЕМАРКЕТА:

- Вериги
- Алкохол в спирачната уредба (по-стари автомобили)
- Верига за теглене
- Клинове за застопоряване
- Пясък
- Достатъчно гориво
- Течност за чистачки (незамръзваща)
- Качествени пера за чистачки
- Дълга четка със стъргалка за лед
- Джобно фенерче със презареждаща се батерия

ПОЛЕЗНИ ДУМИ

Български

Бензин
Безоловен
Спирачки
Спирачна течност
Дизел
Газ
Съединител
Вериги за сняг
Дясно
Ляво
Проверявам
Антифриз
Механик
Масло
Изтощена батерия
Зареждам
Спукана гума
Въздух
Предпазител
Педал на газта
Електричество
Бензиностанция
Сменям
Резервна гума
Вода
Списък с пътищата

Норвежки

Bensin
Blyfri
Bremser
Bremsevæske
Diesel
Gass
Clutch
Hjulketting
Høyre
Venstre
Kontrollere
Kjølevæske
Mekaniker
Olje
Flatt batteri
Lade
Punktering
Luft
Sikring
Gasspedal
Strøm
Bensinstasjon
Skifte ut
Reservehjul
Vann
Vegliste

Английски

Petrol
Unleaded
Brakes
Brake fluid
Diesel
Gas
Clutch
Wheel chain
Right
Left
Check
Antifreeze
Mechanic
Oil
Flat battery
Charge
Flat tyre
Air
Fuse
Accelerator
Power
Petrol station
Replace
Spare wheel
Water
Road lists

Полезна информация!

Валутата в Норвегия

Норвежки крони (съкращава се Kr или NOK)
1 евро = пригл. 9 kr / NOK

Стойности на монетите и банкнотите

Монети: 1, 5, 10 и 20 крони.
Банкноти: 50, 100, 200, 500 и 1000 крони.

Информация при пътуване

Посетете vegvesen.no

Магазини:

Повечето магазини работят от понеделник до събота с намалено работно време в събота. Отделни по-малки магазини за хранителни стоки работят и в неделя. В бензиностанциите има ограничен избор от хранителни продукти.

Език

Повечето хора, живеещи в Норвегия, разбират английски език.

Бензиностанции

В някои части от пътната мрежа може да бъде значително разстояние между отделните бензиностанции. Това се отнася особено силно за планинските проходи. Има много денонощни бензиностанции. Повечето от тях са разположени по протежение на главните пътни артерии.

Телефон

Като цяло мобилните телефони имат покритие в цялата страна. По време на шофиране е разрешена употребата единствено на вграден/интегриран мобилен телефон.

Бордово устройство за автоматично събиране на пътни такси

Всички норвежки и чуждестранни моторни превозни средства с маса над 3,5 тона, използвани за търговска дейност в Норвегия, трябва да имат монтирано одобрено бордово устройство за автоматично събиране на пътни такси, както и договор за плащане на пътни такси в Норвегия.

- Бордовото устройство трябва да бъде свързано с регистрационния номер на превозното средство и трябва да бъде монтирано на предното стъкло.
- Собственикът на превозното средство, неговият водач или взелият го на лизинг носят отговорността за подписването на договора и монтирането на устройството.

- Следните бордови устройства са одобрени в Норвегия: AutoPASS, BroBizz от Øresund и Storbælt, AutoBizz от Scandline и GoBox.
- Можете да получите устройство AutoPASS в пощите или в тол станциите в близост до границата, както и на фериботите, пресичащи границата.
- Повече информация можете да получите на autopass.no/en или като позвъните на 02050 (от Норвегия) / +47 21 03 17 64 (от чужбина).

Контролни органи в Норвегия

Ако бъдете проверени

За да може проверката да протече възможно най-бързо, документите ви трябва да са подредени и да стоят на лесно достъпно място.

Контролни пунктове

- Ако не спазите указанията на пътните знаци, насочващи ви към контролен пункт, това може да доведе до реакция и наказание от страна на контролните органи.
- Фокусът в контролните пунктове винаги е върху контрола на масата, габаритите, техническото състояние, укрепването на товара, гуми и вериги, опасни товари, периоди на шофиране и почивка, документи и пр.
- Ако по време на подобни проверки бъдат открити сериозни и застрашаващи пътното движение грешки и пропуски, те трябва да бъдат поправени, преди да можете да продължите.

Глоби

Дали ще ви бъде отнета шофьорската книжка или ще получите глоба зависи от това, което сте направили.

Така например при:

- 10 км/ч над ограничението на скоростта от 60 км/ч ще ви бъде наложена глоба от 1 600 крони;
- 26 км/ч над ограничението на скоростта от 60 км/ч ще ви бъде отнета шофьорската книжка;
- преминаване на червен светофар ще получите глоба от 5 200 крони;
- предприемане на неправомерно изпреварване ще получите глоба от 5 200 крони.

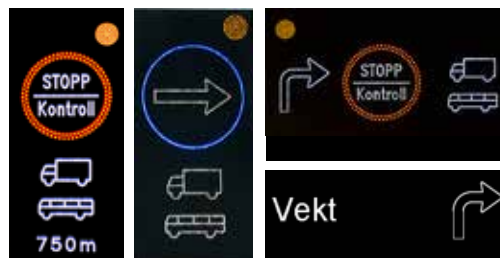
POLITIET

Полицията спира и проверява водачи и превозни средства на пътя в цяла Норвегия. Неин приоритет е контролът на скоростта, на шофирането след употреба на алкохол и безопасното поведение на пътя.

Statens vegvesen

Държавната пътна служба прави проверки на пътя и в определени контролни пунктове в цяла Норвегия. При контролните пунктове се използват пътни знаци, за да насочат превозни средства като товарни камиони, композиции от влекачи с ремаркета и автобуси да се отклонят от главния път и да влязат в контролния пункт.

(Снимка: Хилде М. Грандстаплен)

Дейността на митническата служба е концентрирана в граничните контролно-пропускателни пунктове на влизане в Норвегия, но службата може също така да проверява водачи и превозни средства на пътя.

Представителите на норвежките контролни органи носят униформи (с изключение на Инспекцията по труда) и могат да се легитимират!

Arbeidstilsynet

Инспекцията по труда осъществява контрол заедно с другите служби с фокус върху условията на труд и заплащане.

Шофиране в Норвегия

Избор на правилен път

Норвегия има много сложна пътна мрежа, характеризираща се със значителни разлики в качеството на пътищата. За съжаление понякога биват избрани неправилни маршрути и ако в допълнение на това превозното средство е оборудвано с некачествени гуми и липсват вериги, бързо може да възникнат злополуки.

Преките пътища може да крият препятствия, неотбелязани на пътната карта. Такива например може да бъдат тесните пътища с резки завои и лоша пътна настилка.

Фериботите представляват важна отсечка по дължината на ред маршрути. По много от пътните ни участъци ще преминете през пунктове за плащане на пътни такси. Използването на ферибот и придвижването по пътища с тол системи се заплаща.

Участъци със затруднено преминаване

Преминаването по части от пътната мрежа в Норвегия, включително главни пътища, през зимния сезон може да бъде предизвикателство. Това се отнася с особена сила за неравни участъци и за периоди с усилени валежи. В подобни ситуации композиции от влекач с две оси и полуремарке (дори и да са оборудвани със зимни гуми и/или вериги) може да имат проблеми с придвижването.

Тези участъци от пътя трябва да се избягват в периоди с усилени валежи и хлъзгава пътна настилка. Може да очаквате в периоди със усложнени пътни условия да бъдат въведени забрани за придвижване на тежкотоварни превозни средства. Участъците са отбелязани в специална карта за тежкотоварни превозни средства (vegvesen.no/tungbilkart).

Превозни средства, които закъсат на пътя и пречат на останалото движение, рискуват да бъдат отстранени и задържани, докато разходите по преместването им не бъдат платени.

Снимка: Кнут Опаиде

! 5 Важно за проверка

НЕПРАВИЛНО	ПРАВИЛНО

Ограничения на скоростта:

Градове и градски райони

Населени места * 50 км/ч

Междуградски пътища ** 80 км/ч

Магистрали *** 80/90/100/110 км/ч

- * В много части на градовете 30 км/ч
- ** Ограничението на скоростта по междуградски пътища може да бъде и 60 или 70 км/ч, където има постройки покрай пътя.
- *** Ограничението на скоростта за моторни превозни средства с маса над 3500 кг, с изключение на отделни автобуси, е 80 км/ч, дори и ако пътните знаци сочат по-висока скорост.

Глоби

Полицията може да изиска плащането на глоба на място. Може също така да отнемат шофьорската ви книжка. Размера на глобата зависи от нарушението, което сте извършили.

Задължение за пропускане на движещите се с предимство

В общия случай намиращото се отдясно превозно средство преминава с предимство. Главните пътища по правило са с предимство. Ако главен път преминава през град или населено място, е възможно местните пътища да се ползват с предимство. Това ще бъде маркирано с пътен знак "Край на пътя с предимство".

Светлини

Задължително е превозните средства да се движат с пуснати къси предни светлини или специални дневни светлини през цялото денонощие.

Допустимо съдържание на алкохол в кръвта

Допустимото максимално съдържание на алко-

хол в кръвта е 0,2 промила.

Шофирането със съдържание на алкохол в кръвта, по-високо от допустимото може да доведе до отнемане на шофьорската книжка, глоба и евентуално затвор. Освен това може да ви бъде забранено да шофирате в Норвегия за определен период от време.

Предпазни колани

Използването на предпазен колан във всеки един момент е задължително.

Предупреждаване при аварийно спиране

1. Включете аварийните светлини! Ако е тъмно, намалете светлините до габаритни светлини. Важно е и вие самите да бъдете видими!
2. В колата трябва да има минимум един аварийен триъгълник и една светлоотразителна жилетка.
3. Ако превозното средство е разположено така, че да застрашава или пречи на пътното движение и не го преместите веднага до подходящо място, сте длъжни да предупредите останалите водачи. Аварийният триъгълник трябва да бъде поставен на достатъчно голямо разстояние. Ако е възможно, на най-малко 150 м от превозното средство, така че останалите водачи да могат да го видят навреме.
4. При аварийно спиране винаги трябва да използвате светлоотразителната жилетка извън превозното средство.

Празен ход

Двигателят не трябва да работи на празен ход без нужда.

Дизел

В Норвегия не е разрешено да се използва оцветен (нискоакцизен) дизел за автобуси, товарни автомобили, ванове, комбита и леки автомобили. Същото важи и за кемпери. При неспазване на правилата ще получите глоба.

Инциденти с дивеч

Ако прегазите животно или се натъкнете на животно, което е ранено или безпомощно, трябва да се обадите на полицията (тел: 02800). Никога не тръгвайте след ранено животно.

Пътни
знаци,
обозначаващи път
с предимство

Път с предимство

Край на пътя с предимство

Пътни знаци, обозначаващи опасност от преминаващи по пътя диви животни

Лос

Северен елен

Благороден елен

Крави

Овце

Маса и габарити

Допустими ширина и дължина на превозното средство

Максималната допустима ширина на превозно средство, движещо се по обществен път в Норвегия е **2,55 м (2,60** за автомобили с изолирано товарно отделение). Максималната допустима дължина на превозно средство е **19,5 м**. В отделни участъци от пътя максималните ширина и/или дължина може да бъдат по-малки.

Обща маса

Максималната допустима обща маса за композиция от влекач и ремарке е **50 тона**, ако разстоянието между най-задната ос на влекача до най-предната ос на ремаркетото е достатъчно голямо. В отделни участъци от пътя максималната допустима маса може да бъде по-малка и в определени периоди по някои пътища може да има наложени ограничения относно осовото натоварване.

Модулни композиции

Модулните композиции може да бъдат максимално **25,25 метра** дълги и да тежат максимално **60 тона**. Модулните композиции може да се движат единствено по ограничен брой пътища от пътната мрежа.

Посетете vegvesen.no/modulvogntog за обобщена информация.

Композиции от влекач и ремарке, превозващи дървен материал, мобилни кранове и други специални превозни средства

За гореизброените има отделни разпоредби.

Максимално допустимо осово натоварване по обществените пътища в Норвегия

Максималното допустимо осово натоварване варира при отделните пътища в Норвегия, затова е нужно преди тръгване да планирате маршрута си.

Обобщена информация за допустимата маса и габарити

На vegvesen.no/riksveglister може да намерите списъци с максималните допустими обща маса и дължина на композиция от влекач и ремарке при всеки отделен пътен участък в Норвегия. Освен това пътният списък съдържа общи разпоредби относно допустимите осово натоварване, обща маса, дължина и ширина, както и критериите за подобни изчисления за обществените пътища в Норвегия. Има пътни списъци за национални, регионални и общински пътища, както и за специализиран транспорт. Списъкът, отнасящ се до националните пътища, съдържа

също така опростено изложение на максимално допустимите маса и габарити за превозни средства/композиции от влекач и ремарке по международната пътна мрежа.

Специализиран транспорт

Въпроси и молби за изключение се изпращат до: Държавна пътна служба, Отдел "Регион изток" Акерсхюс и Осло, пощ. кутия 8037 Дер. 0030 Осло
Телефон: 815 22 000 / Телефакс: 24 05 80 01

Такси за превишен товар

При превишен товар на собственика на превозното средство се налага такса за превишен товар и глоба, но глоба може да бъде наложена и на шофьора. Таксите и глобите се изчисляват на база на размера на превишения товар.

Укрепване на товара

Недоброто укрепване на товара е причина за страшно много инциденти. Поради това Държавната пътна служба прави проверки в цялата страна. Относно укрепването на товари препоръчваме да прочетете също: European Best Practice Guidelines on Cargo Securing for Road Transport.

https://ec.europa.eu/transport/road_safety/topics/vehicles/cargo_securing_loads_en

ADR

Споразумение за транспортирането на опасни товари по шосе

Транспортиране на опасни товари в Норвегия

Международното транспортиране на опасни товари по шосе в Норвегия следва да се извършва съгласно ADR (Европейската спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе).

В някои тунели има ограничения, касаещи определени типове опасни товари

Вижте Европейската спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе:

- глава 1.9, параграф 1.9.5 и следващия подпараграф;
- глава 5.4, параграф 5.4.1.1.1, точка к;
- глава 8.6.

Транспортиране на опасни товари по ферибот

Някои фериботи не пренасят опасни товари. Затова винаги трябва предварително да се осведомите за това от компанията, собственик на ферибота. Горното важи както за международни, така и за вътрешни превози.

Шофиране през зимния сезон

Превозни средства с лоши зимни характеристики

Някои типове превозни средства са по-добре пригодени за движение по норвежките зимни пътища от други. Полуремарке със зле разпределен товар е пример за недобре пригодено превозно средство. Ако не можете да постигнете достатъчно добро сцепление с пътната настилка посредством използването на подходящ брой вериги, трябва да спрете превозното средство и да изчакате по-добри пътни условия.

Държавната пътна служба препоръчва движещата ос на теглещото моторно превозно средство да бъде оборудвана с блокаж на диференциала. Комбинацията от качествени зимни гуми и вериги там, където е необходимо, ще улесни изкачването по хлъзгави наклони. Влекачи с окачване на повече от една ос (4x4 или 6x4) в повечето случаи успяват да се придвижат успешно.

Придвижване в колона

Ако поради метеорологичните условия бъде счтено за небезопасно да се пътува по пътя, в много участъци може да бъде въведено придвижване

в колона с кратко предизвестие. В тези случаи определен брой превозни средства се събират в колона, водена от снегочистваща машина. Ако даден път е затворен за зимния сезон, за през нощта или ако се кара в колона, за това винаги има предупредителна табела. Винаги е разумно да позвъните на телефона за информация (тел.: 175), за да проверите дали пътят е отворен. Важно е винаги да имате достатъчно гориво, топли дрехи, храна и напитки, в случай че се наложи престой на едно място или придвижване в колона.

За да избегнете подобни ситуации, най-добре и най-бързо е да изберете главен път, дори и той да включва преминаване с ферибот или пунктове за плащане на пътни такси.

Освен че в някои участъци е възможно въвеждането на придвижване в колона, те може да бъдат затворени за зимния сезон. За обобщена информация относно затворените пътища или такива, по които е въведено придвижване в колона посетете vegvesen.no/trafficinformation или се обадете на телефон 175 (0047 815 48 991 от чужбина).

Шофиране при хлъзгава настилка

В Норвегия има доста на брой тесни пътища с много завои и стръмни наклони. Проблеми възникват по-лесно при тежките превозни средства отколкото при по-малките. Дълги, тежки и широки композиции са особено уязвими.

Големите превозни средства често трябва да се изнесат силно вдясно към ръба на пътя, за да могат да се разминат безопасно с други превозни средства. За да запазите правилен и стабилен курс в подобни ситуации са ви необходими съобразена скорост и добри гуми и спирачки.

Завоите и стръмните наклони изискват постоянно да съобразявате скоростта си и да избирате такова разположение на пътя, което дава сигурност на останалите участници. Придвижването трябва постоянно да се съобразява със сцеплението на пътя в дадения участък.

Поднасяне на ремарке

При композициите влекач с ремарке най-често ремаркетото е онова, което създава опасни ситуации и което допълнително затруднява шофирането по хлъзгави настилки.

Когато дълги и тежки превозни средства поднесат възниква сериозна и трудна ситуация. Връщането на контрола върху превозното средство е трудно. Може да отнеме дълго време и много място на пътя. Не забравяйте, че е по-добре да насочите композицията към канавката отколкото да се сблъскате с насрещното движение.

Поднасяне на ремарке се случва най-вече при:

- висока скорост;
- завои;
- използване на спирачките;
- киша по пътя;
- гуми, непригодни за движение през зимата;
- излизане на десните колела на автомобила от ръба на пътя;
- грешка в ABS-системата;
- Грешка в EBS?

Неправилното настройване на спирачките на автомобила и ремаркетото едни спрямо други, неправилното разпределяне на тежестта на товара и неравен път са други фактори, които може да доведат до поднасяне както на ремаркетото, така и на автомобила.

При композиции от влекач и полуремарке е от особена важност да се уверите, че ремаркетото се приплъзва с лекота в завоя, без да се наблюдава тромавост, която да пречи на влекача да завие.

Безопасното придвижване с композиция от влекач и ремарке по хлъзгава настилка изисква от вас да сте съобразителни, да преценявате настилка, пътя и пътното движение. Също така е важно превозното средство да е в добро състояние.

Сериозни инциденти в резултат на поднасяне на ремарке обикновено се случват, когато ремаркетото се поднесе към насрещното движение."

Хлъзгава настилка при спускане по наклон

По дълги наклони при зимни условия е възможно настилка в долната част на склона да е по-хлъзгава отколкото горе. Затова, преди да започнете спускане, трябва:

- внимателно да оцените условията на пътя;
- да прецените дали е необходимо да използвате вериги;
- да определите подходяща скорост;
- да се погрижите за "СВОБОДЕН ПЪТ!"

Ако използвате вериги, трябва да вземете предвид къде е разположен товарът.

Тежък товар отпред в комбинация със силна помощна спирачка, действаща единствено върху задвижващите колела, може да допринесе за тяхното хлъзгане. За да избегнете това, може да сложите вериги на задвижващите колела (вижте фигура 1).

С много товар отзад в автомобила има опасност предните колела да се хлъзгат и автомобилът да стане неуправляем. За да избегнете това, понякога се налага да използвате "водеща" верига на едно от предните колела. Това може да се отнася с особена сила за автомобили с опорна тележка или полуремарке.

Повдигането на оста на опорната тележка зад задвижващата ос усложнява управлението на автомобила на хлъзгава настилка (вижте фигура 2).

Ако се движите по хлъзгава настилка, възможно най-голяма част от товара трябва да е разположена в моторното превозно средство, тъй като това би могло да намали опасността частите на композицията да тръгнат в различни посоки и би улеснило придвижването.

Може да се наложи да използвате вериги на колелата на ремаркетото, за да избегнете неговото поднасяне и да осигурите достатъчна стабилност и ефективност на спирачната уредба при спускането по наклони.

На хлъзгава настилка работната спирачна уредба е по-ефективна от помощната спирачка, тъй като последната действа единствено върху движещите колела. Същевременно не трябва да забравяте за опасностите, свързани с прегряване на спирачките и отказването на спирачната уредба.

Хлъзгава настилка при изкачване на наклон

При движение при зимни условия е особено важно да направите внимателна оценка на настилката преди наклона, така че превозното средство да не се окаже спряло на едно място с буксуващи задвижващи колела.

Трябва да сложите вериги преди началото на изкачването. Когато ползвате вериги, трябва да проверите дали болтовете на колелата не са разхлабени.

Възможно най-високата скорост преди наклона прави възможно използването на по-слаба движеща сила след това посредством леко отпускане на педала на газта нагоре по наклона. В началото на изкачването изберете предавка, която да ви осигури относително високи обороти. Ако тогава започнете да буксувате, можете да отпуснете педала на газта, така че отново да постигнете сцепление с пътя, без оборотите да паднат дотам, че да трябва да превключите на по-ниска предавка. (Ако автомобилът има опорна тележка, можете да постигнете по-голямо натоварване на движещата ос посредством повдигане на опорната тележка/ прехвърляне на натоварването).

Ранното преминаване на по-ниска предавка намалява нуждата от множество смени на предаката нагоре по наклона. Неправилният избор на предавка може да доведе до нежелано спиране и сериозни проблеми с повторното потегляне. Ако превозното средство има автоматична скоростна система, в много ситуации при хлъзгава настилка може да се наложи тя да бъде използвана ръчно.

Кой метод водачът може да използва зависи от това колко е стръмен наклонът и дали пътят е тесен и/или със завои.

При използването на блокаж на диференциала буксуването на колелата може да доведе до поднасянето на автомобила към ръба на пътя заради наклона на пътя. Затова се опитайте да избегнете буксуването на колелата и бъдете особено предпазливи на завоите.

Когато при усложнени условия на пътя на задвижващите колела се използват вериги, особено при изкачвания, блокажът на диференциала е необходим за да осигури възможно най-добра проходимост.

Индустриални зони/места

По правило в индустриални райони е по-хлъзгаво отколкото по шосетата. Освен това снегът и ледът

се задържат по-дълго по места с по-слабо движение, отколкото по шосетата. Не се оставяйте да бъдете изненадани. Винаги очаквайте, че може да е хлъзгаво на паркинга или мястото за почивка, въпреки че настилката по пътя е добра.

Оборудване на гумите

Зимният период продължава от 1 ноември до първата неделя след Великден.

Превозното средство не бива да се използва, в случай че не можете да осигурите достатъчно добро сцепление с настилката, ако е необходимо и чрез използването на гуми с шипове, вериги или подобни.

Колелата на една и съща ос трябва да имат гуми с приблизително еднакви характеристики. Колелата трябва да са добре балансирани статично и динамично.

Дълбочина на протекторния рисунък на гумите

- В лятното полугодие всички превозни средства трябва да са оборудвани с гуми с дълбочина на протекторния рисунък най-малко 1,6 мм.
- В зимното полугодие превозните средства с маса над 3500 кг трябва да са оборудвани с гуми с дълбочина на протекторния рисунък поне 5 мм. Дълбочината на протекторния рисунък при останалите превозни средства трябва да е най-малко 3 мм.
- Препоръчително е винаги в зимни условия да имате качествени зимни гуми с голяма дълбочина на протекторния рисунък.

Зимни гуми

- В периода между 15 ноември и 31 март включително е задължително шофирането със зимни гуми на всички оси.
- Това важи за автомобили и ремаркета (групи M1-M3, N2-N3 и O3-O4) с обща допустима маса над 3500 кг.
- Зимните гуми могат да бъдат или гуми с шипове или така наречените фрикционни гуми без шипове. Те трябва да имат специална маркировка M+S, MS, M&S, M-S, "mud and snow", 3PMSF или графично изображение "три планински върха и снежинка" и да бъдат специално предназначени за зимна експлоатация.

Вериги за колелата

Ако управлявате превозно средство с обща допустима маса над 3500 килограма и очаквате да се движите по пътища със сняг и лед, то трябва задължително да имате вериги. Това означава, че през зимния период веригите трябва да са с вас, независимо от пътните условия.

Не забравяйте! Подходящото оборудване на колелата е отговорност на водача

Разумно е да имате повече вериги отколкото се изискват. Те може да ви бъдат полезни при екстремни условия на пътя или в случай че някоя от тях се повреди.

Веригите за сняг трябва да са оразмерени към гумите на превозното средство и да имат навсякъде контакт с пътната настилка. Те трябва да бъдат изработени от метал/стомана, да отговарят на пътните условия и да издържат на необходимото натоварване.

Брой вериги за сняг и разполагане

- Тежко моторно превозно средство трябва да разполага с минимум три вериги:
- една, съответстваща на характеристиките на предните колела;
- две, съответстващи на характеристиките на задвижващите колела.

Композиция от влекач и ремарке трябва да разполага с минимум седем вериги, ако влекачът има двойни колела на задвижващата ос:

- една, съответстваща на характеристиките на предните колела на влекача;
- четири, съответстващи на характеристиките на задвижващите колела на влекача;
- две, съответстващи на характеристиките на колелата на ремаркетото.

Композиция от влекач и ремарке трябва да разполага с минимум пет вериги, ако влекачът има единични колела на задвижващата ос или използва двойни вериги:

- две, съответстващи на характеристиките на задвижващата ос на влекача;
- една, съответстваща на характеристиките на предните колела на влекача;
- две, съответстващи на характеристиките на задвижващата ос на влекача;
- две, съответстващи на характеристиките на колелата на ремаркетото.

При влекачи, оборудвани с автоматични вериги на задвижващите колела ("on spot") това заменя две от веригите в случаите, когато влекачът има двойни колела на задвижващата ос.

Площадки за поставяне на вериги за сняг

Преди и след участъци, по които често се задържат сняг и/или лед, са изградени площадки за поставяне на вериги. Площадките са обозначени с табели. Освен това са почистени от сняг и са достатъчно големи, за да може композиция от влекач и ремарке да остане паркирана, докато водачът поставя или сваля веригите за сняг. Площадките за поставяне на вериги са разположени най-често на равни участъци, така че водачите да могат спрат и да дозатегнат веригите, след като са потеглили за кратко.

При достигане на площадка за поставяне на вериги е полезно да позвъните на телефона за информация (тел.: 175), за да проверите каква е настилка по участъка пред вас.

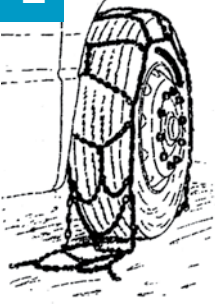

Винаги включвайте габаритните светлини и използвайте светлоотразителна жилетка, докато поставяте веригите за сняг. По този начин останалите участници в движението ще ви видят своевременно!

Ето така се поставят универсални вериги!

! (ВНИМАНИЕ! ИМА МНОГО ВИДОВЕ ВЕРИГИ.)

2 Повдигнете веригата и я поставете върху колелото със скобите за затягане от външната страна и в "необтегнато" положение. Набутайте/подпъхнете края на веригата под задния край на колелото и дайте назад с автомобила ок. 1/4 оборот на колелото.

1 Разстелете веригата на земята. Проверете за възли и усуквания по веригата.

3 Закачете първо най-вътрешната странична част от веригата.

4 След това обтегнете веригата около колелото с ръка, като съберете външните й странични части. След това съединете страничната част на веригата.

Затегнете с помощта на скобите за затягане, като поставите ключа за затягане в канала на скобата и го завъртите на 90 градуса, така че веригата да легне на място в обтегнато положение.

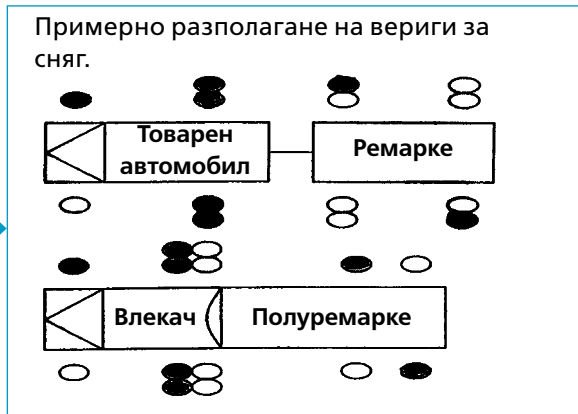
5 **6**

Тук се проверява степента на обтегнатост.

7 Ако трябва да обтегнете 2 скоби, те трябва да са разположени диагонално една спрямо друга.

Разполагането може да е различно при превозни средства с ABS и EBS. Веригите за сняг се поставят на колелата, които имат ABS сензор. (вижте наръчника).

ВНИМАНИЕ! След ок. 100–200 метра движение трябва да дозатегнете веригите.

Съвети за шофиране в тунели:

Правилно шофиране при влизане в тунел:

- Никогане преминавайте при светлинен сигнал, ако той свети/мига в червено или пък бариерата е спусната.
- Обърнете внимание на ограничението на скоростта в тунела.
- Уверете се, че светлините на автомобила са пуснати.
- Свалете слънчевите си очила.
- Затворете прозорците.
- Преценете дали да включите циркулацията на въздух само в купето.
- Включете радиото, така че да получавате необходимите съобщения за пътното движение и евентуални злополуки/инциденти в тунела.

Шофиране/поведение в тунела:

- Поддържайте поне 5 секундна дистанция от превозното средство отпред.
- При намалена видимост заради запотвяване на предното стъкло използвайте чистачки и електрическото устройство против замразяване.

В случай на повреда на превозно средство или злополука/инцидент в тунел:

- Запазете необходимото спокойствие.
- Пуснете аварийните светлини, за да предупредите другите участници в движението
- Не правете обратен завой в тунела.
- Използвайте светлоотразителна жилетка.
- Насочете се към най-близкия аварийен изход.
- Използвайте аварийния телефон в тунела - по този начин централата, отговаряща за движението по пътищата получава автоматично предупреждение (не използвайте мобилен телефон).

(Снимка: Шен Вонг)

Практически съвети за придвижване в тунели за професионални шофьори

1. **Бъдете особено предпазливи в тунели** – последиците при инциденти може да бъдат сериозни.
2. Спрете при червена светлина и/или бариера.
3. Преценете дали е възможно спирачките на автомобила да са прегрели, преди да навлезете в тунела!
Прегрелите спирачки може да работят по-зле или да доведат до отказване на спирачната уредба/запалване.
4. **Намалете скоростта преди** навлизане надолу в стръмен тунел. Изберете по-ниска предавка при слизането от онази, която бихте използвали при изкачването.
5. **Спазвайте предпазлива дистанция** от превозното средство пред вас, най-малко 5 секунди.
6. **Използвайте аварийния телефон в тунела** – по този начин централата, отговаряща за движението по пътищата получава автоматично предупреждение.
7. **Използвайте пожарогасителя в тунела** – по този начин централата, отговаряща за движението по пътищата получава автоматично предупреждение.
8. **В случай на пожар** – евакуирайте се навън от тунела или в стая за евакуиране и помогнете на останалите да се придвижат към безопасно място.

(Снимка: Гайр Бреке)

Изисквания, свързани с периодите на шофиране и почивка

Управлението на композиция от влекач и ремарке в Норвегия, особено през зимния сезон, може да бъде много трудна работа. Крайно необходимо е да сте бодри и с изострено внимание, когато трябва да прекосявате планински проходи или да шофирате по тесни, криволичещи пътища в северна или западна Норвегия.. За съжаление причини за много от злополуките са невнимание или водач, заспал, докато шофира. Затова контролът на изискванията, свързани с периодите на шофиране и почивка е задача с висок приоритет в Норвегия.

Изискванията, свързани с периодите на шофиране и почивка на ЕС са в сила и в Норвегия за всички превозни средства, собственост на превозвач, базиран в страна членка на ЕС или ЕИЗ. За превозни средства от други страни се прилага Европейската спогодба за периодите на шофиране и почивка и пр. на екипажите на превозните средства, извършващи международни автомобилни превози (AETR).

Други изисквания, свързани с работното време

В добавка на правилата за периодите на шофиране и почивка е в сила и отделна наредба за работното време на шофьорите. Тези правила са общи за цялата ЕИЗ. Работното време включва времето за шофиране и цялата работа, извършвана във връзка с транспорта. След максимум шест часа непрекъсната работа трябва да се правят прекъсвания. Освен това има изискване за дневни и седмични почивки. За осреднен период от 16 седмици седмичното работно време не бива да надвишава 48 часа. Това важи както за нормалното работно време, така и за извънредния труд и включва работа, извършвана за повече от един работодатели. Правилата за работното време са свързани с правилата за периодите на шофиране и почивка, така че например едно прекъсване се признава за прекъсване съгласно и двете разпоредби. Към момента едноличните търговци не са задължени да спазват тези правила.

Повече информация относно тази наредба може да намерите на vegvesen.no.

Основно правило за всички водачи

Трябва да спрете превозното средство, ако сте уморени или изтощени и не сте в състояние да шофирате безопасно.

Правило за водачи на тежкотоварни превозни средства

Дневни периоди на шофиране

- Дневният период на шофиране не може да превишава 9 часа. Можете все пак да го уве-

личите до 10 часа максимум два пъти седмично.

- След максимум 4 часа и 30 минути шофиране трябва да направите прекъсване от 45 минути. Можете да смените това прекъсване от две прекъсвания от по 15 и 30 минути. Нямата право да използвате прекъсванията за друга работа.

Почивка в рамките на денонощието

- Всяко денонощие трябва да почивате най-малко 11 непрекъснати часа (или най-малко 3 + 9 часа).
- Три пъти в периода между две седмични почивки тази почивка може да се намали до 9 часа.

Седмичен период за шофиране

- Можете да шофирате максимум 56 часа седмично. За една седмицата се брои времето от понеделник, 00:00 ч. до неделя 23:59 ч.
- Ако шофирате две седмици една след друга, общото време на шофиране не бива да надвишава 90 часа.

Почивка в рамките на седмицата

- Най-късно след шест денонощия трябва да направите почивка от най-малко 45 часа.
- Всяка втора седмица при определени условия може да намалите тази почивка до 24 часа.

Тахограф

- Ако изискванията, свързани с периодите на шофиране и почивка важат за вас, трябва да имате одобрен тахограф, монтиран в превозното средство.

Това са предписанията на кратко. Съществуват и изключения и по-детайлни правила.

Денонощни зони за отдых

За да се осигури възможност за спазване на наложените от закона изисквания, свързани с периодите на шофиране и почивка, се изграждат денонощни зони за отдых за тежкотоварните превозвачи, където водачите да могат да направят кратко прекъсване (45 минути), денонощна или седмична почивка. Към януари 2012 г. има изградени 15 места по националните пътища в Норвегия, вж. списъка по-долу.

Актуализиран обобщен списък можете да намерите на vegvesen.no/hvileplass и iru.org/transpark. Денонощните зони за отдых са добре обозначени с табели на главните пътища. Обикновено зоните са разположени в непосредствена близост до места, където се сервира храна и се продава гориво. Всички зони за отдых имат тоалетни и осветление на местата за паркиране. С няколко малобройни изключения има също

така достъп до душ и място за зареждане (220 V) на охлаждащи агрегати. Нивото на безопасност и качество на услугата на зоните за отдых е класифицирано по системата LABEL, въведена от ЕС, вж. списъка в интернет страниците по-горе.

В периода на изграждане на цялостна система от денонощни зони за отдых покрай националната пътна мрежа много от обикновените места за почивка с тоалетни също могат да бъдат използвани за кратки паузи и денонощни почивки. Моля, обърнете внимание, че някои от тях са затворени в зимния сезон.

(Снимка: Кнуг Опаиде)

Трансграничен транспорт

Каботаж

Каботажният транспорт е транспорт между две точки, намиращи се в страна, различна от тази, в която превозвачът е базиран.

Чуждестранен превозвач може да превозва товари или пътници между две точки в Норвегия единствено ако за това има специални причини. Превозвачи от ЕС/ЕИЗ обаче имат достъп да извършват краткосрочен каботажен транспорт в Норвегия.

Превоз на товари

Превозвач, който има лиценз от Общността и който е превозвал и доставил международен товар в страна, членка на Европейския съюз или Европейската икономическа зона, може да извършва каботажни превози при следните условия:

- Водачът трябва да извърши каботаж със същото превозно средство, с което е преминал границата.
- Водачът може да извърши максимум три каботажни курса, след като международният товар бъде разтоварен.
- Разтоварването след последния каботажен курс трябва да се случи в рамките на 7 дни след доставянето на международния товар.
- Даден превозвач може също така да извърши

няколко или всички от каботажните курсове във всички държави членки, при условие че те са ограничени до един каботажен курс в държава членка в рамките на три дни след влизане на територията на държавата членка без товар (транзитен каботаж).

Превоз на пътници

Каботажният транспорт е разрешен при туристически превози и специален маршрутен транспорт, когато е налице договор между превозвача и възложителя. При маршрутният транспорт каботажът е разрешен, когато превозът е част от международен маршрут и целта е да се предостави транспортна услуга в границите на даден населен район или от и до два близко разположени населени района. С изключение на гореспоменатите случаи каботажен превоз може да се извършва само краткосрочно.

Митнически правила

Съществуват определени правила във връзка с:

- багажи;
- декларирането на разплащателни средства;
- карнетът АТА;
- транзитното преминаване.

За повече информация посетете toll.no.

(Снимка: КНУТ Олайде)

Важни телефонни номера

Информация за състоянието на пътищата и трафика

Държавната пътна служба разполага с обобщена информация за състоянието на пътищата, настилката и движението в цялата страна, както и информация за допустимото натоварване, разстояния, маршрути и фериботи.

Телефон: 175 / +47 815 48 991 (от чужбина)

Използвайте този телефон също при ситуации, възникнали на пътя, за които смятате, че останалите участници в движението или Държавната пътна служба трябва да бъдат предупредени.

Интернет:

Актуална информация за пътната обстановка може да бъде намерена на 42176502 vegvesen.no/trafikkmeldinger и 175.no.

Списъци с пътища и други информационни материали

Списъци с пътища

- За пътища от националната пътна мрежа: vegvesen.no/riksvegliste
- За регионални и общински пътища: vegvesen.no/fylkesvegliste
- За специализиран транспорт по вътрешните национални пътища vegvesen.no/spesialtransportliste

Карта за тежкотоварни превозни средства

- vegvesen.no/tungtransportkart

Информационни материали могат също така да бъдат получени на граничните контролно-пропускателни пунктове и пътните контролни пунктове.

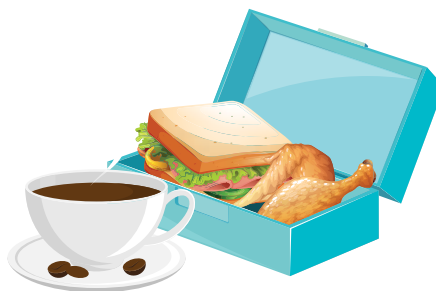
Наръчникът на водача на тежкотоварни автомобили може да бъде прочетен на нашите интернет страници, vegvesen.no/truckersguide.

Не забравяйте! Че най-късият път на картата не винаги е най-бързият

Полезни съвети относно храната

Много злополуки възникват поради невнимание на водача или поради това, че водачът е заспал зад волана. Храната и напитките съдържат различни неща, които могат да ни накарат да се почувстваме уморени или да ни ободрят.

Правим разлика между "ободряващи храни и напитки" и "изморяващи храни и напитки". Ако приемете "ободряваща храна", сте готови за шофиране още на момента, но ако приемете "изморяваща храна", трябва да си починете поне час и половина, преди да продължите пътя си.

Ободряващи храни

- Яжте малко и често, на всеки 3–4 часа, т.е. 5 хранения дневно. Например храна, съдържаща ориз, хляб, картофи и т.н., както и бяло месо като пилешко, пуешко и др., ще повиши дееспособността и издръжливостта ви.
- Храната трябва също така да съдържа известно количество фибри, които способстват за поддържането на постоянни нива на кръвната захар и по този начин и на стабилна дееспособност.

Ободряващи напитки

- Пийте нещо на всеки час, за да поддържате баланса на течностите в тялото си.
- Минералната вода, срещана в природата, съдържа минерали, които помагат на тялото да задържа водата, така че тя да не "преминава" просто през него.
- Най-добре избирайте минерална вода с ниско съдържание на натрий, т.е. по-малко от 50 мг натрий на литър.

Изморяваща храна

- Обилната храна, храната, богатата на мазнини и сладкишите ви правят отпуснати и сънени зад волана.

Изморяващи напитки

- Напитки, които действат диуретично като кафе, чай, кола и др.
- Сладките напитки може да причинят колебания в нивата на кръвната захар и повишено чувство за умора след ок. 20–30 минути.
- Напитки с високо съдържание на сол повишават кръвното налягане при хора, предразположени към хипертония.

ТРИ ПРОСТИ ПРАВИЛА ЗА ВОДАЧИТЕ:

- Осигурете си достатъчно сън.
- Пийте достатъчно и подходящи напитки.
- Яжте достатъчно и подходяща храна.

Пожелаваме ви приятно,
бодро и безопасно пътуване!

Statens vegvesen

Телефон за спешна помощ

ПОЖАР

110

Пожар и тежко замърсяване

ПОЛИЦИЯ

112

Полиция и спасителна
централа

БЪРЗА МЕ-
ДИЦИНСКА
ПОМОЩ

113

Лекар / Линейка

Пътна помощ

Позвънете на централата, отговаряща за
движението по пътищата на тел.: **175**
(от чужбина **+47 815 48 991**)

Предупредете полицията (когато
ситуацията не е аварийна)
Тел.: **02800**

Държавна пътна служба
Тел.: +47 22 07 30 00
vegvesen.no/truckersguide